

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

8DE ÅRG.

DEN 10 MARS 1907.

N° 23

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STELM

J. A. BRINELL.
ÖFVERINGENIÖR.

KLUBB: Kon. A. B. Bengt Sjöbergare Skåm—Öbg.

För några dagar sedan spred sig underrättelsen, att den engelska föreningen Iron and Steel Institute tilldelat öfveringenjören vid Järnkontoret J. A. Brinell sin förnämsta utmärkelse, Bessemermedaljen. Denna medalj åtnjuter i hela världen ett mycket stort anseende och mottagaren af densamma har uppnått den högsta utmärkelse en metallurg kan erhålla. Förutom åt Englands suveräner, drottning Victoria och nu i somras kung Edvard, har Bessemermedaljen tilldelats åtskilliga stora industiledare såsom Krupp och Andrew Carnegie, men i första rummet till framstående forskare på stålindustriens verksamhetsfält. Endast en gång förr har denna medalj tillfallit en svensk, nämligen generaldirektör Rich. Åkerman, hvilken under sin tid som professor vid Bergsskolan i Stockholm utförde världsberömda metallurgiska undersökningar.

Öfveringenjör J. A. Brinell är född ^{21/6} 1849 å Fägerhults gård i Bringetofta socken i Småland och erhöi sin första tekniska utbildning vid Borås' tekniska skola. Efter smärre anställningar som ritare fick han år 1875 plats som ingenjör vid Lesjöfors bruk i Värmland. År 1882 anställdes han som öfveringenjör vid Fagersta järnverk och utsågs år 1903 till innehafvare af den nyinrättade öfveringenjörsbefattningen vid Järnkontoret i Stockholm.

År 1902 blef han medlem af Vetenskapsakademien. Redan under sin anställning vid Lesjöfors påbörjade Brinell sina stålundersökningar. Till största delen ha dock desamma utförts vid Fagersta järnverk, och järnhandteringen står i stor tacksamhetsskuld till detta bruks chef, brukspatron Christian Aspelin för den storslagna frikostighet, hvarmed han bekostat dessa undersökningar och ställt deras resultat till teknikens tjänst.

Brinells första arbeten voro ägnade åt utredandet och förklarandet af fenomenen vid ståls härdning. Genom mångåriga arbeten af seg ihärdighet, skarp iakttagelse och en öfverraskande kombinationsförmåga uppnådde Brinell här med ytterst små hjälpmedel för härdningsteorien fullt klargörande resultat. Hans redogörelse för sina experiment trycktes först i tidskriften "Järnkontorets Cirkulär" år 1885, men spreds raskt i öfversättning i de flesta utländska tekniska tidskrifter. Bekräftande några föregående iakttagelser af hufvudsakligen teoretisk betydelse, gäfvö dessa Brinells undersökningar full klarhet angående de betingelser, under hvilka en god härdning af stål för olika ändamål kan uppnås, samt visade samtidigt den rätta vägen för all annan värmebehandling af stål. Brinells namn har från denna tid varit ett af de främsta inom den metallurgiska världen; på grundvalen bl. a. af hans undersökningar har den under de senaste årtiondena så uppmärksammade metallografiska vetenskapsgrenen utvecklats, och för den praktiska järntillverkningen hafva hans resultat varit af banbrytande betydelse.

Såsom en utveckling af hans studier angående värmebehandling af stål, äro att betrakta de utställningar som Fagersta Bruk visat dels på Stockholmsutställningen 1897, dels i Paris 1900, och där genom tabeller och prof visades de hållfasthetsegenskaper som stål genom olika värmebehandling kunde erhålla. Vid Parisutställningen erhöi denna utställning Grand Prix, och samma belöning tilldelades dessutom Brinell personligen, hvarjämte han dekorerades med Hederslegionen. Samma år erhöi han Svenska Teknologföreningens Polhemsmedalj för en af honom upfunnen metod att bestämma olika materials härdhet. Denna metod, det s. k. Brinellska kulprovet, har tack vare sin enkelhet och noggrannhet vunnit spridning och erkännande såväl i Europa som Amerika.

Bland andra metallurgiska spörsmål som genom Brinell vunnit sin lösning är också frågan om betingelserna för framställande af bläsfria stälgöt.

Det icke minst beundransvärda hos de Brinellska undersökningarna är deras praktiska läggning och tillämplighet på teknikens spörsmål. De äro också utförda midt under löpande arbete vid järnverket och man måste häpna öfver den målmedvetenhet och energi, som ledt Brinell, att midt under skötande af sin öfveringenjörsbefattning och de talrika om- och nybyggnadsarbeten som under hans ledning utfördes vid Fagersta, också kunna planlägga, leda och bearbeta dessa undersökningar, de största som hittills utförts af någon svensk.

Den svenska järnhandteringen räknar Brinell bland en af sina märkesmän; den senaste utmärkelsen som kommit Brinell till del och som gifvit anledning till dessa rader är ägnad att väcka tillfredsställelse och tacksamhet hos hvarje svensk, som glädjer sig åt att se det svenska namnet och svenskt arbete äradt och erkänt utom landets egna gränser.

G. D.

KARLSTADS STIFTS NYE BISKOP.

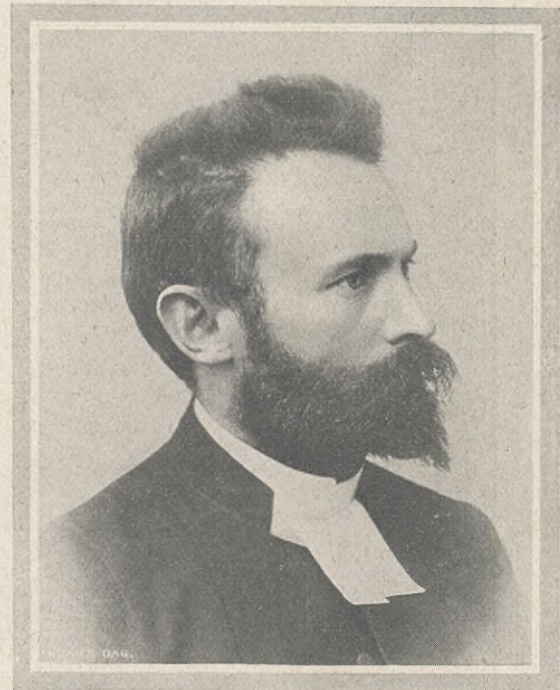

Foto Blomberg, Kalmar

Kitché: Bengt Sjöfversparre

J. A. EKLUND.

Efter biskop C. H. Rundgren utnämnd till biskop i Karlstads stift.

Biskop Eklund är född den 7 jan. 1863 i Ryda, Skaraborgs län, blef student 83, teol. kand. 90 och prästvigd 92. Under åren 89-92 tjänstgjorde han som e. o. lektor i Göteborg. 94 blef E. komminister, 96 v. pastor i Uppsala och samma år docent. 1902 utnämndes han till domprost i Kalmar, därifrån han nu kallats till biskop för Karlstads stift.

THORSTEN NORDENFELT.

Kammarherre Thorsten Nordenfelts namn är nära förbundet med många af de framgångar som svensk industriteknik vunnit i utlandet. Och svensk gymnastik och idrott ha till honom stor tacksamhetsskuld för segrar eröfrade på främmande botten. Under en lång följd af år ställd på kräfvande och inflytelserika poster har N. både som chef och förtroendemän och som älskvärd privatman gjort allt hvad i hans förmåga stått för att vara landsmännen och den sak de företrädde till gagn, liksom hans hem alltid stått öppet med den mest storartade gästfrihet. Vi finna nu vid 65-årsdagen ett osökt tillfälle att i några korta ord erinra om hans vackra gärning.

Thorsten Nordenfelt har varit banbrytare i många riktningar för svensk industri.

Student 1858 utgick han 1861 från Teknologiska Institutet, nuvarande Tekniska Högskolan, och tjänstgjorde ett par år såsom nivellör vid Statens järnvägsbyggnader, då Baron Ericson och Troilius voro chefer. Han fick emellertid vid denna tidpunkt anställning i London, och var där redan 1866 delägare i en firma, som snart skulle bli världsbekant under endast hans namn.

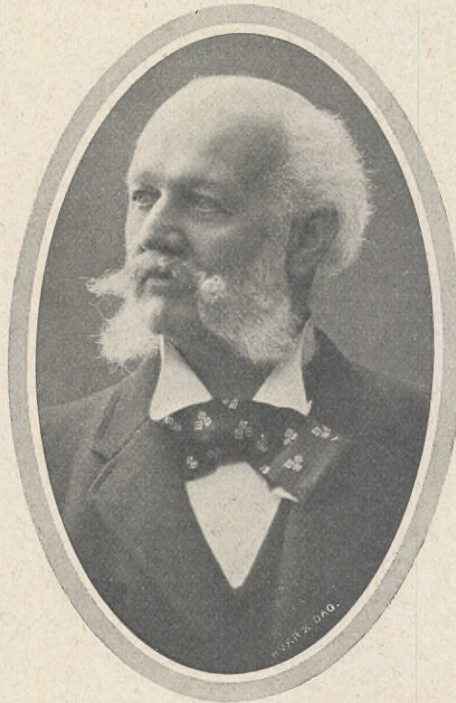
Det är närmast vid vapentillverkningen hans namn är knutet. En af ingenjör H. Palmcrantz uppfunnen kulspruta förbättrades och fördes ut i världsmarknaden af N.

Han utarbetade nuvarande tillverkningsmetoder för solida metallhylsor för gröfre kanoners ammunition och för stålkulors rotation medelst metallhylsor fästade på projektilerna. Och med biträde af Ingenjör Garrett byggde han på Carlsvik den första undervattensbåten under nyare tider, den första, som kunde hålla sjön, ty alla tidigare försök hade haft till mål endast hamnförsvaret.

Den förevisades 1885 i sundet mellan Landskrona och Helsingör i närvaro af medlemmar af Engelska, Danska och Ryska kungliga och kejsrerliga familjerna, af Svenska och Danska sjöministrar och marinofficerare samt af ett 40-tal officerare från nästan alla världens länder.

Bosatt under 28 år i England och 8 år i Frankrike har Nordenfelt äfven i utlandet gjort det svenska namnet känt. Vid Erith nära London och vid Placencia nära Bilbao, har han byggt vapenfabriker, där han tillverkade kanoner af nya konstruktioner, som bära hans namn och som levererats till nästan alla länder samt nya konstruktioner af lavetter för krigsfartyg, fästningar och för kavalleri-kulsprutor.

Äfven konstruerade han de första fältlavetter, som icke rekylade vid skottlossningar, ett system, som senare antagits nästan öfverallt. Den nu använda Franska fältkanonens mekanism konstruerades och utexperimenterades af Société Nordenfelt i Paris, som etablerats af honom.

Lundh, Höganas.

THORSTEN NORDENFELT

65 år den 1 mars.

Köhler, Bengt Sjöfverparn

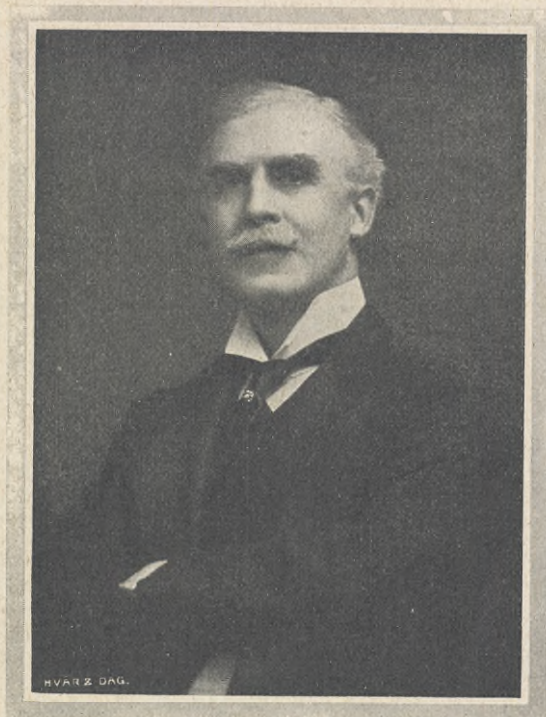
tidigt med att han utförde stora leveranser af järnvägsmateriel till Rysslands och Amerikas järnvägar.

Varmt intresserad för Svensk gymnastik mottog han 1880 nära 50 svenska officerare och andra gymnaster, som förevisade Lings system i England. Två år senare öfverförde han några engelska kapten och underofficerare till Göteborg, Stockholm och Kristiania för att visa systemet praktiskt utfördt af beväringar och skolgungdom. Svenska gymnastiken är nu fullt införd i Engelska flottan och till stor del i armén.

Vid de årliga expositionerna i London på 80-talet var han svensk kommissarie, och ordförande i Skandinaviska klubben i London, bildade han Skandinaviska Vålgörenhetssällskapet därstädes.

Under den tid han var bosatt i Stockholm, var han ledamot af styrelsen för Sveriges allmänna exportförening.

BLIF MEDARBETARE I HVAR 8 DAG.

Efter porträtt.

SIR RENNEL RODD.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Bland de utländska makternas representanter i Sverige intager engelske ministern Sir James Rennel Rodd ett synnerligen framstående rum.

Sir Rennel Rodd, hvilken utnämndes till sitt lands envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire i Stockholm i januari 1905, har i vida kretsar gjort sig högt värderad för sin nobla karaktär och sitt fulländadt fina gentlemannaväsen. Han har mer än de flästa andra af de utländska beskickningarnes i Stockholm chefer träd fram för olika kretsar i hufvudstaden. Sålunda deltog han i det svensk-engelska publicistmötet förliden sommar, och vid middagen å Saltsjöbaden höll ministern ett tal, som väckte verkligt uppseende genom tankedjup och utmärkt form. I English society har den kunskapsrike ministern äfven hållit föredrag — liksom republikens framstående representant M. Millet gjorde på sin tid i Alliance Française — och, som en äkta britt, skicklig i sport besöker Sir Rennel Rodd flitigt fäktklubben i Stockholm. Och öfverallt gör han sig bemärkt och omtyckt.

Född den 9 november 1858, son till major James Rennel Rodd, har den framstående diplomaten — hvilken lär vara designerad till någon hög post i sitt hemland — varit "acting agent and Consul-General" i Zanzibar samt 1897 haft i uppdrag en särskild mission till konung Meneik af Abyssinien. Sir Rennel Rodd har vidare varit placerad vid sitt lands legation i Grekland, var 1899—1901 legationssekreterare i Kairo, blef därpå förste sekreterare i Rom, o. s. v.

Den begåfvade mannen har bland annat litterära intressen och har utgifvit ett arbete om Grekland, hvori särskildt folklifvet i detta land skildras.

Sedan 1894 är Sir Rennel Rodd gift med Lilius Georgina Guthrie, dotter till James Alexander Guthrie of Craigie. Lady Rodd intager en ledande ställning inom Stockholmssocieten, och de fäster, som hon och hennes make gifva, utmärka sig för synnerligen originella och stilfulla anordningar.

EN SVENSK JULAFTON I CHILE.

I en älskvärd och gästfri svensk familj i Santiago, Chile, samlades på julafton en del landsmän för att trots rådande midsommarväder fira högtiden på hemlandets vis.

Längst bort till vänster hr Riber Lagerquist, på hans vänstra sida fru Lindqvist, där-efter fru Knut-Ekvall, hr Erik Knut-Ekvall, hr Harald Knut-Ekvall, fröken Sawral, hr Nils Johnson, fr. Berta Tenggren.

Efter fotografi.

JUL VID MIDSOMMARVÄDER.

Kliché: Bengt Silfverparre.

EN KONFERENS TILL SMÅBRUKETS FROMMA.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM

SMÅBRUKARKONFERENSEN I STOCKHOLM: 1. Landshöfding Holmqvist, konferensens ordf. 2. Kaptenen frih. Palmstierna, sekr.

Den 28 februari och följande dagar har i Stockholm ägt rum en af Centralförbundet för socialt arbete anordnad småbrukarkonferens. Bland de närvarande märktes landshöfdingarne Widén, Holmqvist, Wall och Reuterskiöld, många riksdagsmän m. fl. Af del-

tagarne i konferensen, hvilkas antal uppgick till omkring 300, voro omkring 100 verkliga småbrukare. Konferensen öppnades af direktör Ernst Beckman; ordf. blef landshöfding Holmqvist. En mängd upp-lyssande föredrag höllos, åtföljda af liflig diskussion.

SKANDINAVIENS STÖRSTA FLODÅNGSPRUTA

levereras i dessa dagar till Göteborgs stad af Lindholmens Mek. Verkstad. Den skall lämna 9000 minuter vatten under ett mottryck af 10 kg. per kvcm., hvarvid samtidigt kunna uttagas 12 à 16 slangledning-ningar, genom hvilka 55 à 42 meter långa strålar eller ändå flere med i så fall mindre strållängder. Genom en à två jättestrålrör, s. k. "vattenkanoner", kan

sprutans hela effekt uttagas, hvarvid strållängder af 100 resp. 75 meter uppnås. Vattentrycket är vid dessa tillfällen så starkt, att vattenkanonerna ej kunna hanteras såsom vanliga strålrör, utan äro rörligt monterade och mekaniskt reglerbara för alla riktningar. Ångpannor, hvaraf den ena kan uppeldas på 10 minuter, samt sprutmaskineriet äro från Ludwigsbergs Verkst. A.-B., Sthlm.

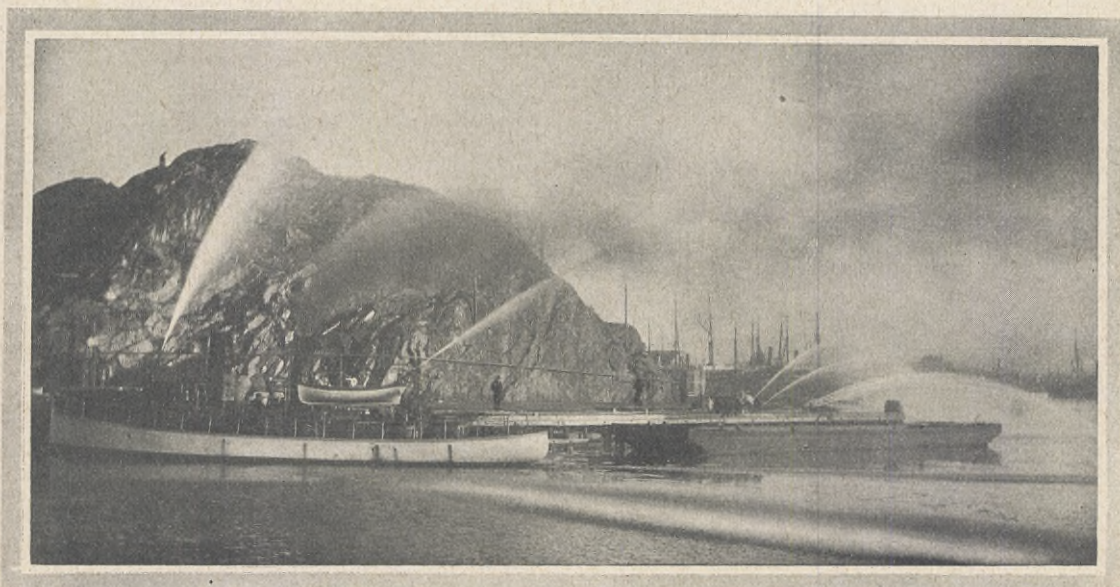

Foto Lindholm, Gbg.

GÖTEBORGS NYA FLODÅNGSPRUTA APPROFVAS.

Kilohé i Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm.—Gbg.

HVAR 8 DAGS fotograf i Söln.

Kliché: Ken. A.-B. Benzt Sjöförsparre Söln—Gbg.

FRÅN »RAGNARÖKS-PRÖMIÄREN» Å KUNGL. TEATERN.
Brynhilda (fru Lykseth-Schjerven) och Gunther (hr Wallgren) — Sigirid (hr Menzinsky) — Gudruna (fru Lindberg).

Wagners "Götterdämmerung" uppfördes å k. teatern i Stockholm den 28 febr. och har härmed vår operascen äntligen framfört "Ringens" i dess helhet. Framgången var stor och ehuru naturligtvis det i mer än ett afseende kolossala verket kräver en väldig

apparat för att kunna framföras, bör den förhoppningen ha skäl för sig, att det allmänna intresset nu skall uppbära ett stort antal representationer af både detta drama och "Ringens" öfriga verk.

ETT SUGPAPPER.

SKISS FÖR HVAR 8 DAG AF JAN.

Dörrvedet gnisslade svagt, när det sakta trycktes ne d. Han, som satt vid skrifbordet, höjde hastigt hufvudet och vände blicken mot mot dörren. Arbetets djupa allvar plånades ut från hans ansikte, munnen log och i ögonen tändes en e d af glad väntan. Han hörde sin hustrus unga röst i tamburen. Med bestämda, men vänliga tonfall trängde den in till honom.

Nu öppnades dörren till hälften; mot tamburens mörka skuggor skymtade en hvit boa och hattens ljusa plymer. Ett kyligt luftdrag slog in genom det alltför varma arbetsrummet.

— Adjö, Rikard!

— Nej, tack vackert, mitt barn, man säger inte adjö på det sättet åt sin man. Kom hit!

Han kastade undan pennan, lutade sig lättjefullt tillbaka i skrifstolen och försökte se ut som en diktator.

— Du har så förskräckligt varm härinne och jag är redan klädd att gå ut.

Amy slog motvilligt upp dörren och steg in i rummet. Det poetiska, vårveka behaget hos ansiktets ljushyade, fina drag och hårets blonda rikedom förhöjdes på ett ypperligt sätt af inramningen i den bredbrättade hatten och räffboans smeksamma hvita snövåg. Skrifbordslampans starkt ljusdämpande gröna kupa spred en fantastisk skymningsreflex öfver Fru Amys uppenbarelse, när hon lutade sig ned öfver sin man och lätt kysste honom på munnen.

— Ja adjö då, min vän.

Under den flyktiga kyssten lyckades Rikard fånga sin hustrus blick en kort sekund. Var det trötthet där, han varsnade? Munnens veka linjer, om hvilka han diktat och drömt, där han funnit ciss-mollsonatens hemlighetsfulla accorder omsatta, dem han — i förmåga att framkalla en viss stämning — liknat vid den norrländska midsommarnattens ljufva oro, de linjerna syntes honom fördjupade, mera markerade, främmande. En ängslande föreställning om något snart försvinnande, — en blomma som vissnar — trängde sig på honom.

Han fattade sin hustrus behanskade lilla hand:

— Min älskade, du öfveranstänger dig med alla dessa bamhärtighetsvärk. Du tar på dig mer än du rår med. Låt vara för idag och stanna hemma, så skall jag spela för dig, käraste. Eller gå vi på operan . . .

— Jag har lofvat, Rikard.

— Ah ja, nå . . . Men lofva då icke mer än du står ut med att hålla. Hvad är det för slag i dag? Viktoriahemmet?

Amy vände bort hufvudet, helt litet.

— Ja, Viktoriahemmet.

— Nå gå då, lilla barn. Men efter du är så frikostig med löften, så ber jag dig lofva mig att stöka undan med Viktoriahemmet så fort som möjligt och skynda dig hem igen. Är det för mycket begärdt?

Ett litet nervöst försök att slippa undan hans hand:

— Nej, nej, jag lofvar.

— Så adjö då och tag väl vara på dig.

Ån y gick och dörren slöts tyst efter henne. Rikard Silje förblef en stund sittande i samma ställning och lyssnade till de ljud, som gjorde det möjligt för honom att några ögonblick följa den älskades steg — tamburdörrens smällande, åtföljdt af den svaga, tonande klangen från klockkupan, portens brutala dån och det förnäma, diskreta klickandet, när kupédörren gick i lås där nere. Till sist hästhofvarnas skarpa slag mot asfalten, strax uppsugna af, drunknande i gatans tusen brokiga ljud.

Författaren rätade upp kroppen, grep sin panna och böjde åter hufvudet in under lampans skarpa ljuscirkel öfver de hopade, långa smala pappersbladen.

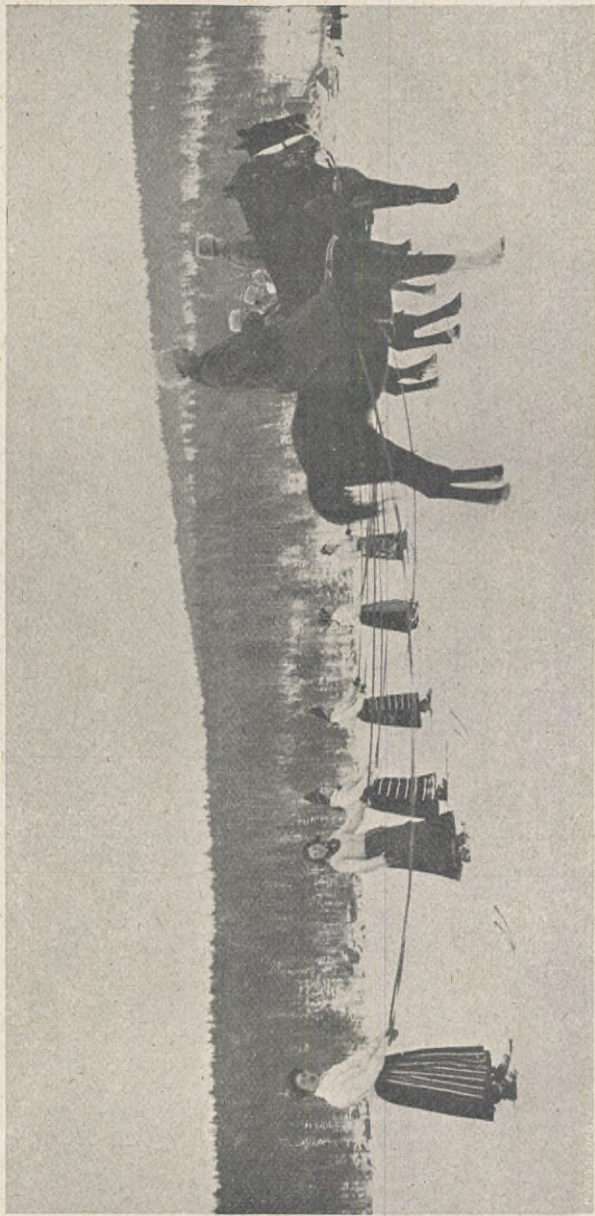
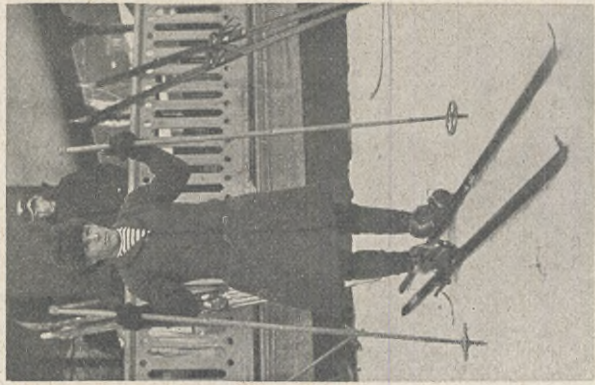

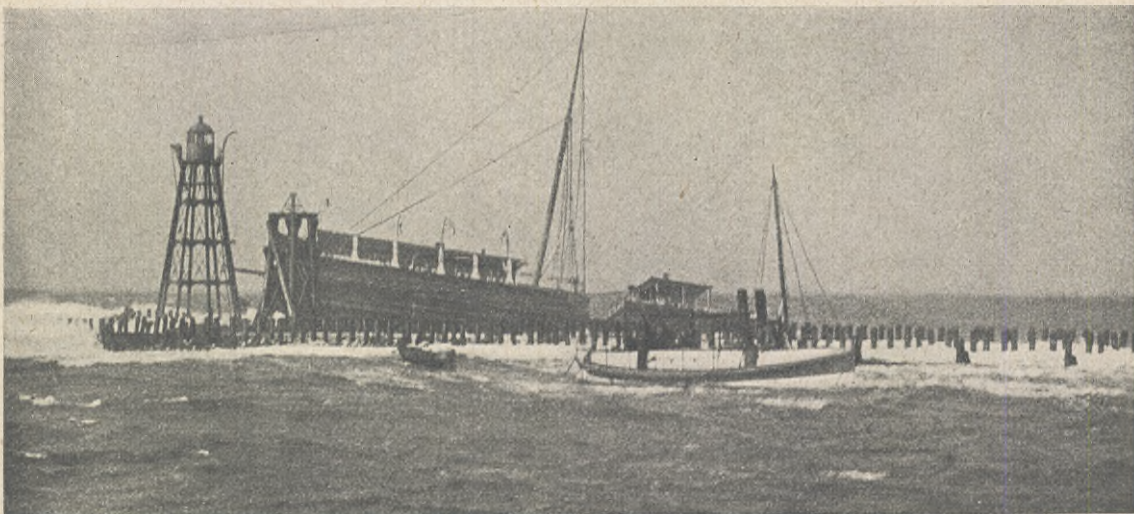
Foto Wiklund, Falun.

Rikard: Kem. A. B. Bengt Silfverner Skid-Ög.

»NORDISKA SPELEN» I FALUN: FALU DAMERS SKIDÅKNING EFTER HÅST. — LAPPMANNEN JONAS SIVERTSEN SOM ERÖFRÅDE 1:4 PRIS I 60 KM.-LÖPNING Å SKIDOR. Han startade som nr 17 och passerade redan första hvarvet (3 km.) som nr 1. Hans eröfrade pris utgjordes af silfvermedalj, pokal och ett mausegerväv.

KATASTROFEN VID HOEK VAN HOLLAND.

(SE ILLUSTRATIONERNA I FÖREGÅENDE NUMMER).

Att på hamnpiren taga sig ut till "Berlin" var under stormen omöjligt på grund af de störtsjörar som spolade öfver densamma. Hur man äntligen från båtar lyckades sätta sig i förbindelse med vraket, få en räddningsstege rest mot detsamma och en lina från land fastgjord i relingen, är nästan obegripligt.

Våra tvänne bilder belysa katastrofen väl. Särskildt den nedre, som visar brottytan med de blottade ångpannorna o. s. v.

Efter fotograf
OLYCKAN VID HOEK VAN HOLLAND: Ångaren "Berlins" vrak (akterskeppet) vid hamnpiren.
Kilché - Bengt Sjöversparre.
VRAKET OCH STEGEN, som räddningsmanskabet efter oerhörda svårigheter fick rest upp till detsamma.

För att åter komma in i den diktvärld, han höll på att skildra, vände han långsamt några blad tillbaka och läste igenom det skrifna. Den smala hvita handen — en kvinnohand — som bildade en egendomlig kontrast mot det bredaxlade, storväxta i hans yttre väsen, darrade lätt. Hans ljusa hår och skägg togo guldskitande strålknippen från lampjuset, läpparna smålogo under den flyktiga genomläsningen. Han var nöjd med hvad han skrivit, innerligt i kontakt med de skildrade stämningarna, deras orsaker och verkningar.

— Ja, — sade han lågt för sig själf, — det är då ingen konst när man får skriva om sådant.

Med en hastig rörelse strök han öfver några rader af det sist nedskrifna, sökte ett ögonblick efter det

ord han behöfde för att koncentrera verkan af en bild, pröfvade dess klang i sammanhanget och lät så pennan raskt löpa. På några minuter var en ny sida fylld. Då råkade han på nytt i tveksamhet om en ordvändning, doppade pennan nervöst några gånger i bläckhornet, villrådig, vägrande liksom en kapplöpningshäst framför ett hinder, när han fallit ur det rätta steget. Men då han ej genast fann det mot hans önskan svarande uttrycket, kastade han pennan ifrån sig, steg upp från skrifbordet och gick fram till ugnen, rummets monumentala prydnad, där en jättebrasa flammade. Med mässingstången makade han tillsammans några tjocka, sprakande kubbar och slog sig ned på braspallen med ryggen mot elden.

Tankarna kommo och gingo. Han reflekterade ett

(Forts. å sid. 365.)

Efter fotografi.

SVENSK SILLFISKE-ÅNGARE I ISLÄNDSK HAMN.

Kitché - Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Stålm-Gbg.

I den allmänna sträfvan som går ut på att Sverige så långt möjligt är bär tillgodose sin export och import i första hand, och som på senaste tiden tagit god fart, utgör den gångna sommarens sillfiskeexpeditioner till Island ett glädjande led.

Efter noggranna förberedande undersökningar tog i våras en Stockholmsfirma (Kommanditbolaget Wedin & Ramstedt, som benäget ställt här reproducerade bilder till H. S. D:s förfogande) initiativet till en Islandsexpedition och dylika utsändes ungefär samtidigt äfven från Göteborg. Från Bohuslän utgick likaledes en af svenska staten utrustad expedition.

Sveriges behof af sill är ju som känt mycket stort och det är underligt, att en tanke som låg så nära till hands icke redan långt härförinnan blifvit realiserad. Till allra största delen är det Norge, dessutom äfven i mindre grad Danmark som haft att fylla våra behof. *Två tredjedelar* af all den sill som fångats vid Island har regelbundet gått till Sverige och icke förrän i fjol har ett för den svenska handelsbalansen så ogynnsamt missförhållande blifvit rättadt! Bättre sent än aldrig, likväl, och sedan vi nu en gång kommit oss för och i gång, är det att hoppas, att vårt direkta mellanhafvande med Islands nordliga farvat-

ten skall efter hand ökas. De svenska firmorna ha icke blott fiskat utan äfven för egen räkning saltat sill vid Island Att man drar sig ända hit upp finner sin naturliga förklaring i det sakförhållandet, att kvalitén på Islandssillen öfverträffar alla andra. Och importen därifrån hade under de sista åren mångdubblats.

Den expedition vi här ha tillfälle att följa var sålunda utrustad:

För ändamålet förvärfvades en större fiskeångare samt hyrdes ångare för bedrivande af fisket. Den inköpta ångaren utrustades på nödigt sätt

Efter fotografi.

DEN C:A 150 FAMNAR LÅNGA NOTEN NEDTAGES I BÅTARNE FÖR ATT SÄTTAS.

Kitché - Bengt Silfverparre.

Efter fotograf.

Klitché: Kem. A.-B. Bengt Sjöföresparre Stålm—Og.

EN LYCKAD FÅNGST: C:A 700 TUNNOR SILL I ETT NOTVARP.

En dylik fångst motsvarar å fångstplatsen ett värde af 4,500 kr. och kan göras på 6—7 timmar med en båt.

Efter fotograf.

Klitché: Bengt Sjöföresparre.

EN AFRIGGAD BARK TJÄNSTÖR SOM MAGASIN.

och en mängd redskap inköptes. Hvarje ångare medförde en s k. snörpenot, c:a 300 meter lång och 45 meter bred eller djup, samt dessutom ett hundratals garn. För saltningen inköptes ett stort afriggadt skepp och förhyrdes landplats.

Expeditionen afgick till Island i de första dagarne af juli månad och återvände de sista dagarne af september. Fisket försiggick mest på norra och nordvästra kusten af Island ända upp till "Kap Nord". Betecknande för fisket på Island är att under juli och första delen af augusti bedrivs fisket med snörpenot, ett redskap, som möjliggör en kolossal fångst i ett enda notdrag. Nota bene om man har tur. Så fick man en gång i ett enda notdrag en fångst af cirka 700 tunnor sill, motsvarande

Efter fotografi.

VY AF SIGLUFJORD, den största sillfiskestationen, där den svenska expeditionen var stationerad.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm—Öbg.

på fångstplatsen ett värde af omkring 4,500 kronor. Med god tur kan en sådan fångst göras på 6—7 timmar af en båt. Under senare delen af fisket, då nätterna börja bli mörkare, användes smärre fiskegarn. Med dessa redskap fiskas dock betydligt mindre.

Följande nationer fiskade i somras vid Island: danskar, engelsmän, fransmän, norrmän, skottar, svenskar och tyskar samt naturligtvis isländingar. Största delen af samtliga expeditioner voro stationerade i Siglufjord, men som plats där ej fanns för alla, nödgades en del söka plats i närliggande fjordar, största delen i Öfjord, där Islands till storleken andra stad, Akureiri, är belägen. I Siglufjord, där den svenska expeditionen tog station, samlades under sommaren emellan 2 och 300 fartyg, hälften ångare, resten större och mindre

fartyg från det stora tremastade skeppet till de mindre galeaserna. När samtliga fartyg samlats erbjöd hamnen en storartad anblick.

Efter fotografi.

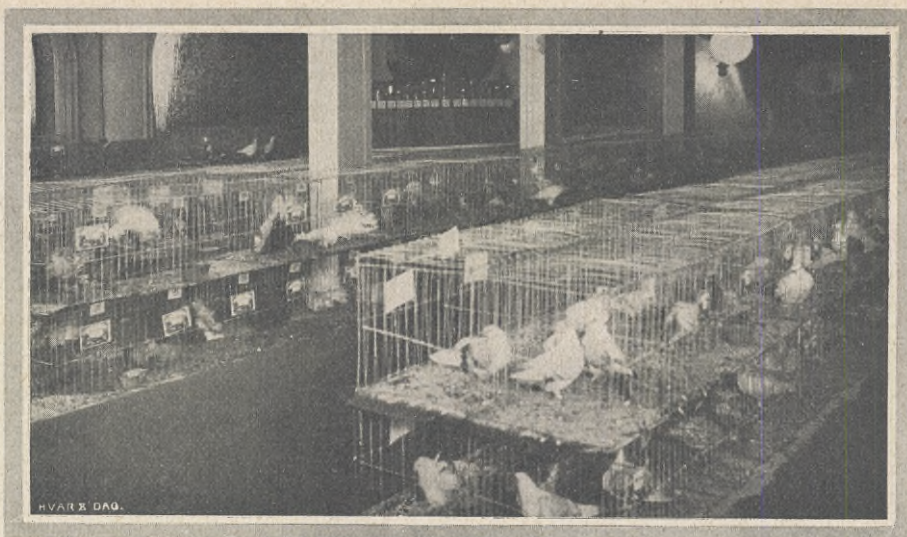
ALLMOGESTUGOR OCH LANDSKAP PÅ ISLAND.

Kliché: Bengt Silfversparre.

H. S. D. har förut i V:46 och VII:44 innehållit längre illustrerade artiklar om Island.

EN UTSTÄLLNING AF RASDUFVOR I MALMÖ.

Svensk Dufafvels-Förening hade i slutet af förra månaden anordnat en utställning af rasdufvor i Malmö. Utställningen, som omfattade icke mindre än 500 nummer och 74 olika raser, är den största som hållits i nordn och har varit mycket lifligt besökt.

Kfver fotografi.

SVENSK DUFAFVELSFÖRENINGENS UTSTÄLLNING I MALMÖ 22—26 FEBR.

Kliché: Bengt Sjöfversparre

Kfver fotografi.

264 LÖPARE I TRÄNING OM SYDENGELSKA TERRÄNGLÖPNINGSMÄSTERSKAPET.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre Sthlm.—Olg

En känd sportsman skriver därom från London till red.:

264 löpare! Ett i sanning ståtligt fält på en enda idrottsfält, men i England, där idrotten omfattas med sådan förståelse, ingen ovanlig företeelse.

Startflaggan faller, och i ett nu gifver sig den af solen belysta, brokigt klädda skaran af smidiga löpare i väg. Ynglingar och mognade män af alla samhällsklasser i fredlig idrottskamp. Ja, t. o. m. några unga präster ha ej dragit sig för att utbyta den svarta ämbetsdräkten mot de täffandes tunna tröjor och knäbyxor.

Hän bär det öfver åkrar och fält, gärdsgårdar och diken, rakt i vattengravvar och kärr: ute i fria naturen går rännarbanan. Och midt under kampen eggande

rop och skrån från tusentals åskådare! Rolig är färden, ehuru nog så tröttsam. Omsider är det hägrande målet hunnet, och ett ångande bad med ty åtföljande dusch och massage bildar en behaglig avslutning på dagens vedermödor.

Öfvanstående bild är tagen från ett intressant stadium af den 10 engelska mil långa täfflingen, hvilken vanns af förra årets segrare, G. Pearce, på 59 min. 5 sek., en ypperlig tid, som borgar för att intet lätt arbete väntar vår bekante Maratonlöpare John Svanberg, då denne i April hitkommer till London för att ställa upp till start mot eliten af de engelska idrottsmännen. Men goda utsikter har han att segra, ty med skäl kan han f. n. betraktas såsom en af Europas förnämste långdistanslöpare.

Kristian Hellström.

(Forts. från sid. 360.)

ögonblick öfver sitt eget öde och kom till rätt tillfredsställande resultat. De önskingar och förhoppningar, som lifvet ännu lämnat ouppfyllda, voro lätt räknade. Det är nog sannt, hvad mamma brukade säga, tänkte han, — jag är ett söndagsbarn.

Han lät blicken mönstrande glida öfver det ofantliga skrifbordets pappershögar, böcker och blänkande skrifdon. Där var arbetet, arbetet, som han älskade med hela sin starka diktarsjäl. Och på väggen, ofvån för bordets flygelkant, hängde porträttet af henne, som gifvit hans diktning ett rikare och djupare lif, hon, som jämte arbetet var den andra faktoren i hans lidelsefulla kärlek till lifvet, Amy, hans hustru. Från platsen där han satt hade han taflan i verkningsfull om än svag belysning. Det var ju nästan så han sett henne, innan hon för en stund sedan åkte bort till sina barmhertighetsbestyr. Samma elfrika, förtrollande, litet överkliga uppenbarelse.

Porträttet var måladt för sju, åtta månader sedan under deras vistelse i Paris, strax efter bröllopet. Det var knappast annat än en skiss, tycktes skapadt med ett tiotal raska, djärfva pänselfdrag, men öfverlägset träffadt och lefvande. Artisten hade velat utföra det närmare, snida verkets detaljer, men det hade Silje satt sig emot.

— Nej, jag tager det sådant det är, om ni tillåter. Det är en präktig skiss.

— Ni förstår eder på sådant, ni, hade artisten leende svarat med tanken på arten af Siljes författarskap.

Det var då hos honom vaknat den tanke, som han just nu höll på med att förverkliga. Att med sin pänna — liksom målaren gjort det med ritstift och färger — framställa den älskades bild, ge ett porträtt af denna underbara kvinnomänniska, ren, stark, klok, full af kärlek och medkänsla. Han ville, att det skulle bli det bästa han någonsin skrivit och han arbetade på sitt opus nästan med en känsla af religiositet. Skildringen af skissens centralperson hade han format kring en episod, som inträffat under deras resa i Frankrike och där Amys goda och barmhertiga hjärta gifvit vittnesbörd. Han genomgick i minnet händelsens alla detaljer, grupperade dem kring hufvudpersonen, sofrade ut det oväsentliga och pröfvade valören af mer eller mindre träffande uttryck. Skandets djupa och hemlighetsfulla glädje kom hans hjärta att klappa hastigare.

Han gick några slag öfver den mjuka mattan, stannade en minut vid ett af fönstren, lutande pannan mot rutans kalla skifva, men var sedan åter i skrifstolen. Bokstäfverna flöto ur pännan med ilande fart, stilen blef svärläslig, och orden lämnades halfärdiga under trycket af författarens ifver. Ett blad var snart fullskrifvet och kastades undan. Det nästa paginerades och började fyllas under det en brådskande varm färg småningom spreds öfver den skrifvandes dag.

Pang! — Hvad var det?

Pännan stannade tvärt i sitt lopp, Silje lutade sig tillbaka i stolen och vred hastigt hufvudet mot fönstret. Det var därifrån ljudet kommit.

Nu hördes en hvinande hvissling genom luften, stormen kom som ett åskslag. En ny fönsterruta tog samma väg som den förra. Det måste ha varit strax intill som de båda rutorna krossats, ty den tomma fönsterbågen hördes tydligt slå och slå mot väggen. Så kom skrällandet af husets port, som slog i lås med sådan kläm, att den nickande mandarinen på Siljes skrifbord började röra på hufvudet.

Nu var ovädret färdigt med preludierna. Stormen rasade och det pep i alla knutar.

Rikard Silje kastade en hjälplös blick ut öfver rummet. Det var slut med att skrifva! Ovädrets brutala anfall hade sprängt den ömtaliga ballongen,

fyllt med inspirationens heta luft. Ty intet fanns, som plågade och oroad Siljes nerver i den grad som ett stormväder med dess tjutande klagorop genom gator och gränder. Af erfarenhet visste han, hur fåfängt det skulle vara att försöka bjuda spetsen åt den arbetsförslamande ångslan, som naturfenomenet skapade i hans själ, hur omöjligt att koncentrera tanke och fantasilif på de uppgifter han ville lösa. Därför resignerade han genast och kastade för säkerhets skull ett blankt papper öfver de skrifna bladen för att icke frestas till onyttiga och nedstämmande försök.

— Jag skall besvara Brinkmans bref, sa je han sig. Då kan jag få ha rättighet att vara vid dåligt lynne. Jag skall säga honom att det blåser ute. Och så går ju tiden . . .

Silje började leta efter Brinkmans bref, men han fann det icke. Portföljen genomskötes, lådor tömdes, böckerna på skrifbordet genomblåddrades med ryggar upp, men brefvet kom ej i dagen. Högröd af ansträngning och otålighet, fortsatte författaren sin monolog.

— Det var då förbannadt konstigt, jag brukar ha reda på saker och ting. Hvar tusan kan jag ha lagt brefvet?

Han tog fram sin plånbok och letade i den, fastän han var nästan säker, att det ej kunde finnas där. — Nej, det var också fåfängt.

— Kanske brevet råkat hamna i papperskorgen, mumlade han småleende. — Det vore då fatalt.

Silje sköt tillbaka skrifstolen, drog in papperskorgen mellan sina knän och började gräfva i den.

— Se där, sade han, nu helt högt — där ligger ju ett aldeles rent sugpapper . . . Den, som vågar, han vinner, och den, som söker han fi — — — hvem kan ha slängt hit det här?

Silje vecklade upp sugpapperet och granskade det med pojkkaktig nyfikenhet. Det var något aldeles nytt, att han träffade på spår af någon annan än sig själf vid denna heligförklarade plats.

— Ser ut som det vore Amy.

Han tyckte sig i aftrycket känna igen sin hustrus karaktäristiska stil med de höga spetsiga bokstäfverna, hvilkas form han en gång förklarar vara högaristokratisk. — Ett plötsligt infall kom honom att le — ett barnsligt, ljusst leende.

— Har du några hemligheter nu, lilla tös, så har jag kanske en i mitt våld.

Han tog en liten lyxspiegel med en infattad miniatyrtermometer, som stod på skrifbordet, lutade hufvudet skarpt på sned och förde instrumentet nära intill, öfver sitt fynd.

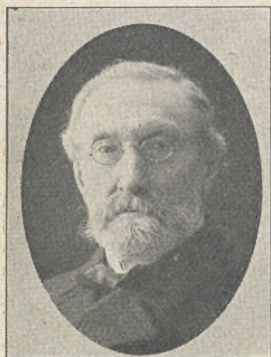
Stackars sugpapper! Det var en hård och hemsk uppgift, som blef din — och du släppte inte efter en tum på den. Det skrifna, som du sugit till dig, stod så klart och tydligt på spegelns blanka skifva. Du fick en förträfflig hjälpare i den slipade och refflade kristallen.

Rikard Silje hade blifvit askgrå i ansiktet innan hans fingrar släppte sitt tag om spegelbiten, svetten sipprade i en pärlande krans kring hårfästet, men leendet hade knappst hunnit lämna hans mun.

— Erland, rosslade han, Erland . . . Hvad är Erland? Jag vet ingen Erland . . .

Hans händer darrade och kroppen skakade, då han ånyo — tviflande på sina sinnens vittnesbörd — grep spegeln och undersökte de ord, som redan bränt sig in i hans själ. Hvad han såg var så tydligt som bibelns tryck. Hvad han såg?

Det var kopian af en kärleksbiljett, som hans hustru skrivit till någon, som hon kallade "älskade Erland". Till innehållet var det en helt vanlig kärleksbiljett, daterad dagen förut, hvori brefskrifverskan aftalade ett möte med den älskade för nästa afton. De ord, som

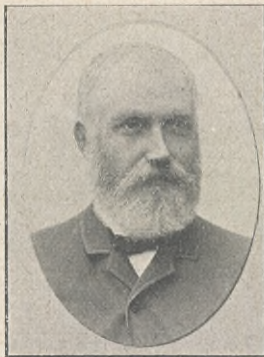
G. S. LUNDBLAD.

Den 27 febr. fyllde f. d. hofrättssekreteraren Gustaf Lundblad i Jönköping 80 år Studentx 45, hofrättsex. 52, v häradshöfding 57, fiskal 63, notarie 70, sekreterare 78, afsked 92.

H. V. OLSSON.

80 år fyllde den 23 febr. H. V. Olsson i Stockolm. F. d. järnhandlare, var O. en på sin tid mycket anlitad kommunalman, mångårig direktör för Borgerskaps Gubbbus.

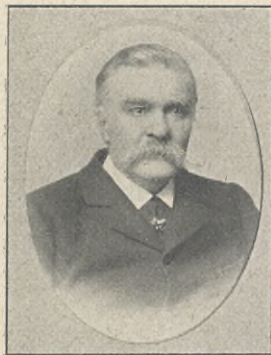
J. F. BODÉN

F. d. handlanden J. F. Bodén, Lilla Edet, fyller d. 16 mars 75 år. B. deltog under sin krafts dagar under en lång följd af år i alla samhällets kommunala bestyr, var landstingsman samt sedan 54 direktör i styr. för Lilla Edets sparbank, hvars ordf., kassakontrollant och ombudsman han ännu är.

G. F. LUNDQUIST.

70 år fyllde den 5 mars handlanden Ferdinand Lundquist i Göteborg, seniorchef i den betydande firman Ferd. Lundquist & Co.

H. O. WALDENSTRÖM.

Den 25 febr. fyllde stadsäkaren, med. lic Herman Olof Waldenström 70 år. Stud. 55, med lic. 69, bat-18k vid Värml reg 72-90 reg.-18k. vid Värml. fältjäg. 90-92. Stadsläk. i Amål sedan 75. Stadsfullmäktig där sedan 79. Kontrollant i Värml. bankens afdelningskontor

A. W. KARLSSON.

F. d. rektorn bankdirektören Axel Waldemar Karlsson i Eskilstuna fyllde d. 23 febr. 70 år. Stud.-ex. 56, lärare vid tekn. skolan i Eskilstuna 61-62, rektor och föreståndare därst. 77-82. Ordf och iourhavande direktör vid Söd. Ensk. banks kontor i Eskilstuna, sedan 88 led. af bankens Centralstyrelse.

J. E. ERICSSON.

70 år fyllde den 22 febr. landtbrukaren Joh. Erik Ericsson å Ahlberga. Kommunalordförande, landstings- och nämndeman, leamot af Riksd. A. K. 82-87 och sedan 1900.

O. W. VIRGIN.

55 år fyllde d. 21 febr. generalmajoren, f. d. statsrådet Otto Virgin. U.-löjtn. vid Västn. regte 70, vid Vendes art. 73, chef för Smål art. 99, för Svea art. 02. Statsråd och chef för landförsvarsdep. 03, generalmajor i armén s. å, återgick 05 till chefskapet för Svea art.

saknades, voro lätta att gissa. Men klockslaget stod tydligt angifvet; det var sju. Alltså just nu! Just nu...

Det gick en isande vit vind genom rummet. Mannen frös, frös ohyggligt, men ögonen glödde i feber. Alla hans tankar hängde upp sig på det enda ordet Erland. Han ville komma öfver det, kände att han ville tänka redigt, försöka att göra någon slutsats öfver hvad han fått veta, men kunde icke. Då kom det öfver honom: skall jag bli vansinnig nu, är detta början, lampan går ju fram och tillbaka, kommer och går och blir större och mindre. Men hvad menades med Erland? Hvar har jag fått det namnet ifrån? Och hvad var det som skulle ske klockan sju? Elden i ugnen går också ifrån mig och här blir så förfärligt kallt. Hvad är det också för mekanism på väggarna? Violetta hjul som snurra rundt med gny och gnissel. Nej, det är visst hundar på gatan, som ge upp sådana tjut. Någon sade en gång, att det betyder olycka, när hundar tjuta på natten under ens fönster, olycka — eller kanske det var mord...

Det brände hett under hjärnans tak, hans huvud förrvirrades mer och mer.

Då surrade det försiktigt i klockan på skrifbordet och därefter följde ett klingande mjukt slag.

Detta för Silje välbekarta och hvardagliga ljud häddade med ett hans tankars vanvettiga yra. Det var s'oppsignalen i den yttersta minuten, faran var afvärd, häfstängen omkastad, men det gnisslade och skrek motvilligt i tankemaskineriet. Han kände det som om han störtat ned på huvudet i en trång brunn, ur hvilken det var honom omöjligt att taga sig upp.

Plötsligt erinrade han sig Amys juvelskrin, som hon alltid höll låst och det föll honom in, att detta måste stå i något samband med förråderiet. Häftigt reste han sig från skrifbordet.

— Nu skall jag veta mera, nu skall jag veta alltihop, for han ut, hotande, som om han talat med någon och rusade in i sin hustrus toalettrum.

Och Rikard Silje fick veta. På tio frätande, lifsförtärande minuter var saken klarlagd: hela deras äktenskap hade varit bedrägeri från början till slut, det där med Erland var en gammal förbindelse, älskaren var tydligen en fattig usling, som Amy försörjde med sin mans pängar. Giftermålet med den rike författaren hade för hustrun sitt raison-d'être i just detta "barmhärtighetsverk", som väl var det enda hon omfattade af alla de förefigna.

PORTRÄTTGALLERI

C. F. HOLMER. †

Den 23 febr. afled vid 91 års ålder kyrkoherden, fil. dr Carl Holmer, Stud 36, teor. och pr teol. ex 39, prästvigd s. å., fil. dr 47, past.-ex. 56, reg.-past. vid Smål. husarer 58, e. o. hofpred. och kyrkoh. i Jä. storp 65. Jubeldoktor 97.

F. FRIBERG. †

Den 21 febr. afled i Sthlm f. d. bankokommissarien Frans Friberg, 81 år. Student 45, kam., hof. äf. och jur. fil., kand.-examen. Inträdde 49 i Riksbankens tjänst. Till 58 tjänstgjorde F. även i finansdep. En längre tid stadsullmäktig.

C. A. ANDERSSON. †

Den 20 febr. afled i Malmö boktryckaren Carl August Andersson vid 66 års ålder. Led. af Riksd. A. K. 81—90, statsrevisorsuppl. 96—97, ord revisor 98—99, ledamot af drättskammaren Skapare af Malmö Nya arbetareförening, ordf. i Malmö Händverksförening.

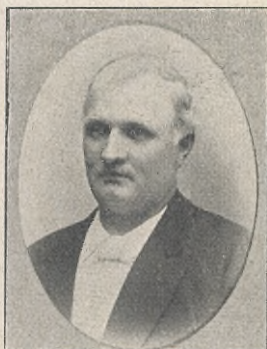
A. THEDENIUS. †

Den 18 febr. afled i Upsala prakt. läkaren dr. Axel Thedenius, 52 år gammal. Med. kand. 87, med. lic. 94. T. var 78—82 assistent vid Gymn. centralinstit. utet och utöfvade ända till 85 enskild sjukgymn. praktik. Bosatte sig 94 i Upsala.

C. F. FALKMAN. †

Den 14 febr. afled i Sthlm grosshandlaren Carl Fredrik Falkman, 66 år gammal. Ledam. af Borgerskaps i Sthlm 50 äldste, i Sthlms skillemännd för handel, industri o. sjöfart, principal i Sthlms stads sparbank, styrelseled i Sthlms köpmannafören., i Lifränte o. kapitalförsäkringsanstalten m. m.

E. A. NORDGREN. †

Den 1 mars afled vid 57 års ålder en af Gäble mera bemärkte affärs- och köpmanna män, grosshandl. Erik Adolf Nordgren. Delägare i läderhandelsfirman A. M. Zimmerman & Co., var N. vid sidan af sin affärsverksamhet intresserad i allmänna värf. Led. af stadsful m. och skolråd, samt af komm. o. enskilda styrelser.

W. SALCHOW. †

Den 26 febr. afled i Sthlm en af därvarande danska kolonis mest kände och värderade medlemmar, i d. dir. Wilhelm Salchow, f. 44. S öfverflyttade 87 till Sthlm, där han bl. a. grundat panopticon. I besittn. af grundliga kunskaper tog S i skrift till orda i dagens frågor på ett särdeles belysande sätt.

V. E. MOLLÉN. †

V. konsuln Victor Mollén, bemärkt inom Sveriges stenhuggeri-industri satsou en af dess föregångsmän, afled i Göteborg den 27 febr. vid 47 års ålder.

Med fasta steg — ansiktet förvridet, men prägladt af ett fast beslut — gick Silje in i sitt arbetsrum.

Först lät han ödeläggelse utgå öfver den påbörjade skissen, Amys tämpel, störtade ned det nästan färdigbyggda altaret, hvars stenar han fogat ihop med så mycken kärlek och vördnad — papperslapparne hvirflade ett ögonblick ångestfullt omkring ofvan glöd högen innan elden förtärde dem. Anys ögon följde hans förehafvande, de tycktes vidga sig af fasa och förskräckelse; när han såg upp stirrade de stela emot honom ur ramen från porträttet. Han gick öfver golfvet mot bilden, hotande, med armen upplyftad som till ett slag. Men de förbannade ögonen veko ändå ej undan i rädsla, de släppte ej sitt tag i hans blick.

Åh nej, han ville icke göra bilden något illa, men den besvärade honom. Han lyfte ned taflan från dess plats och ställde den med duken mot väggen. Därefter rafsade han brådskande inop några pappersbundtar, som han stoppade i kavajfickorna tillsammans med några småsaker från skrifbordet. — En sekund stod han stilla, lyssnande. Någon vagn — nej, någon vagn hördes icke. Då gick han fram till fönstret som han ryckte upp.

Intet annat ljud än luftens ursinniga dån hördes.

— Det är bra, muvlade mannen mellan tänderna. En kall vind svepte in i rummet och anföll lampan, som förskräckt flämtade till ett par gånger i maktlös döds kamp och uppgaf andan.

— Det är bra, upprepade den olycklige, mörkt skall det vara . . .

För sista gången slog den gamla porten i lås bakom honom. Han stod där ett ögonblick på trottoaren, tveksam om hvilken väg han skulle gå. Blåsten trängde honom hotfullt in på lifvet och tvingade honom ned i ränsnen.

Skulle han låta sig drivas med sugas ned? Eller skulle han . . . kämpa?

Stormen anföll rasande, förbittrad öfver motståndet och mannen hade intet att hålla sig fast vid. Utan fäste!

Att försvinna nu och så slut. Eljest — åh, det skulle bli en svår strid. Det gällde att göra valet och göra det nu!

På den nästan folktomma gatan, där mörkret låg som en lurande gam och snö och vind piskat gångbanor hala som poleradt stål, sträfvade en ensam man leden fram i kamp mot de hvassa isnälarna, som stormen skickade honom rakt i ansiktet.

Kfter fotografier

HUNGERSNÖD I KINA: Läger af hungerlidande vid Chin Szu nära Tsin Kiangpu.

En kineskoja med dess hungrande invånare.

I norra Kina hotas 10 millioner människor af hungerdöden på grund af felslagen skörd. En engelsk hjälpkommission under Walter Kirton har utsändts till hungerdistriktet för att i sin mån söka lindra nöden.

HVAR 8 DAG.

Kfter fotografier.

EN ÖFVERSVÄMMAD STAD: Joinville, Kentucky, öfversvämmad af Ohio River.

Kliché: Bengt Skjerveparva.

VIII ÅRG. 23:E
HÄFT.
INNEHÅLLER:

J. A. Brinell. — Karlstads stifts nye biskop. — Thorsten Nordenfält. — Utländska ministrar vid svenska hofvet. — En svensk julafton i Chile. — En konferens till småbrukets fromma. — Skandinavien största flodångspruta. — Wagners "Ragnarök" för första gången på svensk scen. — "Ett supgapper" af Jan. — Nordiska spelen i Falun. — Katastrofen vid Hoek van Holland. — Den första svenska sillfiskeexpeditionen till Island. — En utställning af rasduvor i Malmö. — Engelska löpare i träning. — Veckans porträttgalleri. — Hungersnöd i Kina. — En öfversvämmad stad.

F. A. B.
HVAR 8 DAGS TRYCKERI,
GÖTEBORG, 1907.